

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vendé- és újságos kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka IV. Rákóczi-ut. 28.	
Telefon: 308.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben háború idejére	
egész évre	14.00
három évre	7.20
negyed évre	2.60
egy hónapra	1.20
Védőkire postán küldve	
egész évre	17.00
három évre	8.70
negyed évre	4.30
egy hónapra	2.00

Lenin általános fegyverszünetet ajánlott.

Amszterdam, nov. 22. Egy itteni lap balkáni levelezője, aki Odesszából Pétervárra érkezett, megerősíti azt a hírt, hogy Lenin első lépése az volt, hogy valamennyi hadviselőnek fegyverszünetet ajánlott fel. Ez november 8-án történt meg.

Az angol választójogi törvény

London, nov. 22. Az angol alsóház ülése a választójogi törvény tárgyalása alkalmából a következő határozatot hozta:

A községi képviselőtestület választásában résztvehetnek mindazon nők is, akik legalább elérték a harmadik életévüket és férjükkel együtt élnek.

A képviselőknél az alsóházba való beválasztásánál szavazati jogot gyakorolhatnak mindazon katonák és tengerészek, akik a háború alatt, mint ilyenek szolgálták az államot és tizenkilenc évesek elmúltak.

A nők más helyi képviselőválasztásokon is résztvehetnek.

Elaludt a zürichi forradalom.

Zürich, nov. 22. A zavargások megszűntek. Az ipari telepeket még katonai őrizet alatt tartják. Két rendőri hivatal előtt igen nagy feszítőerejű bombákat találtak. A minapi revolveres lövöldözés megsebesült áldozatai közül újabban ismét meghalt két ember.

A berni konferencia a népszavazásért.

Bern, november 22. Tegnap éjjelig tárgyalta a konferencia a nemzeti kérdést. Elítélnék minden erőszakos foglalatást. Ha egy nép lemond is egy országrészről, annak lakosságának kell döntenie népszavazás útján hovatarozása tekintetében.

Moszkvában is elismerték a Lenin-kormányt.

Stockholm november 22. Moszkvában is elismerték a Lenin-kormányt. Kerenszky matróz ruhában, de mindenütt keresik, hogy kiszolgáltassák a forradalmi kormányt.

Kerenszki végleg megbukott

Stockholm, nov. 22. A legutóbb érkezett pétervári hírek közül az tűnik ki, hogy Kerenszki végképp eljárt szótta szerepét. Senki sem tudja róla, hogy hol van.

A szocialista vezérek sorsa.

Zürich, november 22. A Svájci szövetség tanács elhatározta, a szocialdemokrata ifjusági szervezet titkárának, Münzbergernek kiutasítását, mert hír szerint antimilitarista propagandát fejt ki és része volt a zürichi zavargások kiütésében.

A nő választójogának alapja.

Írta: Prohászka Ottokár dr.

Megvan a nagy munkafelosztás a természetben. A legnagyobb munka, melyet a természet a nőre ró, az anyaságnak terhe, az anyaság óriási munkavégzése; — de ugyanez a teher és nagy munka, világos, hogy más tekintetben részint eltereli, részint hátráltatja. És így azután a kulturális világban a nő nem érvényesülhetett úgy, mint a férfi, következésképp megvolt a nagy különbség, mely a nő természetéből fakadt; annál inkább a gazdasági fejlődésben, a munka tekintetében.

Itt van a XIX. század nagy ipari fejlődése. Ez nem kulturális, hanem gazdasági fejlődés. A nő itt bele lett állítva a gazdasági munka kényszerébe. Nem nézték, hogy kell a gyermeket nevelni, a férfi otthonát gondozni, hanem azt mondták: kenyeret, több munkáskezet! Nem kérdezték mi lesz a társadalommal, ha a munkába bele kell állani a nőnek. Így állt bele a nő a nagy gazdasági elváltozásba.

Ez a tulajdonképpeni nőkérdés, mert ez állította elének mint problémát. Mert azt mondják, ha az asszony jó arra, hogy dolgozzék, ha jó arra, hogy a gyárban mint a több munka helyén kivegye részét, akkor lesznek neki érdekei, ezeket neki magának kell képviselnie. A választójog követelésének szolid alapja nem az, hogy a nő fele az emberiségnek, hogy a nő ilyen meg olyan egyéniség, hanem az a reális alap, hogy: mik vagytok, nők? Ti nagy részben már nem vagytok Vestszüzek és csak családanyák és a háziszentély mentői, hanem a küzdelmes világnak katonái, az óriási gazdasági munkának teljesítői, nektek tehát nagy érdekeitek vannak.

Teljesen igaz, hogy óriási munka, amit a nő végez, a háztartás, a gyermeknevelés,

az otthonnak meleggel és étellel való ellátása, az életművészet, de ha ezek számára nincs jog, hát Istenem, vannak munkák, amelyekért nem jár jog, de amelyek nagy kötelességteljesítés számba mennek. És a nő nagy kötelességeket teljesített, teljesít és fog is teljesíteni. De ha nem adnak mindenkinek választójogot, ez nem von le a nő egyéniségéből semmit, ellenkezőleg hatalmas piedesztálra emeli, mert végre is, nem jogokat gyakorolni, hanem kötelességet teljesíteni az élet óriási műve, disze és vivmánya.

A múltban megvolt a nőnek óriási nagy munkája: a háztartás, — gyermeknevelés gondjai, a család egészségügyének gondozása. De most mit látunk? Az az állam, mely előbb vasvértbe öltözve és mérleggel kezében csak igazságot akart mérni, most a vasvért alatt jólétünkért dobogó szívvvel nemcsak azért tart kezében mérleget, hogy igazságot mérjen, hanem azért is, hogy kenyeret mérjen. Ma nemcsak katonát állít, hanem főleg kenyeret szállít. Nagy feladata, ideája az államnak a közegészségügy, az egész nevelés, állami munkásbiztosítás.

Ha elváltozott az állam, a hivatott felet, a hivatott képviselőt bele kell állítani a törvényhozásba is. Az említett érdekeket a női szívből, a női érzés van hivatva méltán képviselni.

Erre a két évrre alapítjuk a női választójog követelését.

Lengyelország önállósága és a Lenin-kormány.

Stockholm, nov. 22. A Lenin-kormány elismerte Lengyelország önállóságát.

Esperanto nyelvű lap Szabadkán

A szabadkai esperanto-kör tagjai fölötté kívánatosnak tartották, hogy kezükben legyen egy orgánus, mely eljut az ország valamennyi más városában lakó esperantistákhoz és viszont információkkal szolgál a másutt történő akciókról is. Szükségtelen külön kiemelni, mily hatalmas jelentősége van annak, hogy éppen a mi városunkból indul utjára az a lap, mely — kellő támogatással — Japánban épp oly ismeretes lesz, mint Franciaországban.

A háború csak Magyarországon tette tönkre az esperantizmust. — Csak nálunk tette lehetetlenné az egyedüli esperanto lapunkat, mely kétségtelenül a legnagyobb szerepet játszotta Magyarországnak a külföld előtt való megismertetésében. De a közöny, mely nemcsak az esperantizmus, hanem bármiféle más kulturmozgalommal szemben is megnyilvánul nálunk, éppen Szabadkán tört meg, mert fölünk indul hódító utjára egy új mozgalom mindenható ereje.

A lapot a szabadkai esperanto-kör, a *Libereco Grupo Esperantista* adja ki és *Libereco* (Szabadság) nevet fogja viselni.

Tisztek előléptetése a garnizóban.

A király alezredessé nevezte ki bajsai Vojnich Pál őrnagyot az 1. honvéd gyalogezredben, őrnaggyá Tóthvárad-Asbóth Ödön századosot, a 4. honvéd huszár ezredben, alezredes gazdaszati tiszté Brészel Gusztáv őrnagy gazdaszati tisztet a 6. honvéd gyalogezredbe. Századosokká Turner András és Fejes Gyula főhadnagyokat a 6. honvéd gyalogezredben. főhadnagyká Valentini Ottó, Kugyella Károly, Kiss Gábor, Farkas Tibor hadnagykot a 6. honvéd gyalogezredben. A 4. honvédhuszárezrednél Kovács János, Szabó J. Sándor főhadnagyk századosokká léptek elő. Tartalékos százados lett Wiesinger Jenő 6-os honvéd főhadnagy, tartalékos főhadnagyk lettek, Dékány Dániel, Rack József, Czeisz Pál, Zsámboky György, Hirt Ferenc, dr. Ernszt József, Csipő Lajos, Blum Sándor, Lese-diczky Ferenc, Pfister Mátyas, Fischer Hinko, dr. Göncöl Menyhért, Téth Ernő, Mellinger Mór, Kozlovsky István, Horomis János, Gloser Jenő, Frölich Pál, Hauswirth Antal Bachmann Szilárd, Karbner Tibor, Matuska Szilveszter, Pitzer Gyula, 6-os honvéd hadnagyk, Schaeffer László 4. honvéd huszár ezredbeli t. hadnagy. Tartalékos hadnagyká Károlyi Antal, Balázs Jenő, Hesz Ferenc, Szattler Armin, Kovács Imre, Schmidt Ferenc, Ranoa József, Csasztván Pál Riemann Ferenc, Kellermann Géza, Varga Péter, Heinrich Károly, 6-os honvéd zászlósokat. A tüzérségnél tartalékos százados lett dr. Taussig Izsó 8. honvéd tábori tüzér ezredbeli t. főhadnagy. Törzsorvos lett dr. Kránczly Béla 4. honvéd huszár ezredbeli ezredorvos. Népfőlkelő századosok lettek Popovits Dusan, Dietzgen Imre, dr. Micsatek Lajos, Balázs Piri Kálmán, Kovács József, Osz Szabó Mátyas, Fekete Géza, Ha-

lász Izsó, dr. Boér Jenő, dr. Török András, Kenedi Alfréd, Geyer Henrik népfőlkelő hadnagyk, fő hadnagyk Szilágyi Imre, dr. Schwarz Henrik, Georgievics Mihály népfőlkelő hadnagyk a 6. népfőlkelő parancsnokságnál. Népfőlkelő századosi címet és jellegét

kaptak Babócs Mátyas, Frank Gyula, dr. Milko Gyula, dr. Stefanovics Zsárkó, Milatovics Miklós, dr. Morava Károly, Gerber Károly, Dungyerszky Sándor, Grünberger Adolf, dr. Mamuzsich József, Potaszman Izrael 6-os népfőlkelő főhadnagyk.

A vonat elgázolt egy vasufast.

Olyan az érzésünk, — mikor átlépjük a szabadkai vasuti állomás küszöbét, — mintha borús felhők uszálnának fölöttünk és mintha a levegő tele volna a halál lehelletével. Olyan szomorú érzés ez, melyet nem egykönnyen tudunk eloszlatni, ha látjuk, nap-nap után mint szedi áldozatait a fekete szörny, a szűk pályaudvaron. Az éjjel ismét szaporodott eggyel az áldozatok száma.

A szerencsétlenségről, mely a műhely közelében történt, tudósítók a következőket jelenti:

Az éjjel félkettő óra körül *Vlahovics* Ferenc máv. fűtő, aki III-ik kör, Csantavéri-utcában lakik, a

műhely közelében szerencsétlenül járt. Gyanútlanul akart áthaladni a fővárosba vezető sínpáron, ahol oly szerencsétlenül érte utól a sors, hogy életveszélyes sérüléseket szenvedett. A sínpáron az éppen akkor robogó vonat mozdonya *Vlahovicsot* fellökte és kerekeivel fejét összezúzta. Egyéb sérülést nem szenvedett, csupán lábairól vágta még le a mozdonykerék cipőinek orrát, mely hosszabb volt és így lábujhegyei sértetlenek maradtak.

A szerencsétlenül járt vasutast beszállították a *Mária-Valéria* kórházba, ahol élet-halál között lebeg.

Miért ünnepeljük Erzsébet királyné névnapját?

Vannak emlékünnepek, melyek csak rendelet folytán ünnepeltetnek; vannak olyanok is, melyek rendelet dacára elfeledettek lesznek s vannak, melyek rendelet nélkül, de a közérzés parancsszavára önként ünnepeltetnek; vannak rendelet folytán ünnepelendők, mint pl. ápr. 11. s amelyek ellenében márc. 15. és ápr. 14-e ellentünető önkéntes ünnepély. Erzsébet királyné-emlékünnepe ünnepelésére az iskolákban nem volt szükség rendeletre, hanem csak az volt szükséges, hogy beillesztessék az iskolai ügyrendbe, nehogy az iskolai fegyelmi szabályzatba ütközöljön arra a szorgalmi idő rovására illetéktelenül s jogtalanul egy nap eltulajdonítás. Ezek alapján tisztán megállapítható a bármilyen néven nevezendő isk. ünnepélyekkel szemben Erzsébet királyné-emlékünnepe jellege s őt megillető diszhelye. Megokolt-e ez az ünnepelés? E kérdésre könnyű a válasz, ha tudjuk, pedig kell tudnunk, hogy ki volt Erzsébet királyné a magyar nemzetnek akkor, mikor ennek nemhogy barátja nem volt, hanem megszámlálhatatlan ellensége, rozszakarója volt. Kell-e ennek tudatát s az előlotti közérzést fenntartani s apolai azokban, kik az ő korának s tettének tanúi voltak? Bizonyára nem, mert ezek nem szorultak erre; de szükséges van arra az ezután következő nemzedékeknek. Es ez okolja meg az iskolai ünnepelést.

Aki a történelembe csak bekukkantott tudja mily hatással voltak a görög játékünnepek a népjelleg fejlődésére s a honszeretet művelte csodatettek létrehozására. Es ez okolja meg másodsorban az ilyenféle isk. ünnepeléseket.

Es erre kiválóan alkalmas és példányszerű az Erzsébet királyné-ünnepély és pedig különösen a leányiskolákban.

A leendő magyar anyák lelke elé állítani bold. Erzsébet királynékat úgy, amilyen ő volt, mint aki oly kiválóan szerette a magyar hazát, annak nemzetét, alkotmányát, nyelvét, történelmét s irodalmát; nem fog-e az oly eredménnyel járni, hogy mindaz, ami

előttünk kedves és szent, felvirágzásnak fog indulni és a magyart nem sejtett dicsőségre, hatalomra és jólétre juttatni?

Amit így rövid vonásokkal s a logikai fejtegetés fonálán levezettünk, mindazt költői lendülettel, műértő díszletekkel, a száraz fonálnak megaranyozásával élőképben szemléltettük s élvezhettük a *Miasszonyunkról* nev. iskolánének zárdájában lefolyt Erzsébet királyné-emlékünnepegyén megyénk székhelyén, *Zombor* sz. kir. városban.

Az ünnepély dustartalma programjának minden egyes száma úgy mint összehatása, szabatos és lelkes kivittel oly behizelgően férfközött a jelenlévők szívéhez, hogy egy órán át a legkedvesebb élvezet és a magasra emelkedő érzéshullámokon mint meseszerű tündérvilágban véltünk tartózkodni.

Magassy Antal, főgimn. tanár s felső keresk. isk. igazgató mondott ünnepi beszédet, mely eszmei gazdagságával, jellemző erejével és formai klasszikus szépségével teljesen lebilincselte a nagyszámú és tekintélyes közönség érdeklődését s annak kebléből a hódoló elismerés s nemes honszeretet érzéseit váltva ki.

Hajtsuk meg az elismerés zászlaját az ünnepély rendezői előtt, kik példáját adták annak, hogy nem úgy kell ez isk. ünnepélyeket tekinteni, mint tanár s tanítvány számára nyújtott kellemespihenési alkalmat s ne legyen üres formáság, hanem legyen kitöltve nemes tartalommal: a vallásos és hazafias nevelésre való működés nemes és felekölt tartalmával.

Jobb erkölcsöket a Bácskában.

Nincs oly hét, hogy ne olvassanak a lapokban gyermekölési esetekről, melyek a bíróság elé kerülnek; gyermekkitevésről, megfojtásról stb. Sok tinta és szó folyt már emmiatt, mint lehetne ezeknek valamelyes gátat vetni.

Ezeknek a mind gyakrabban megújuló eseteknek, természetesen elsősorban is az erkölcstelenség az oka, mely minden bűn magva. A nép leányai ha a szülei háznál vannak, a földmunkákkal és háztartással elfoglalt szülők keveset törődhetnek leányuk nevelésével, szabadjára eresztik őket, minek azután előrelátható következménye, hogy a 14—15 éves még serdületlen lányoknak már „kedvesük” van, majdnem kivétel nélkül.

Ha pedig elkerül a lány a háztól és szolgálatba lép, a lelketlen szolgálatadó gazdák és részben a maguk szenvedélyének vannak kitéve. Csupán a maguk felfogására vannak bizva, aminek azután a következő következményei szoktak lenni: a jobbak már 17—18 éves korukban már dadák lesznek, ezekre igen kecsesgató, fényes sors vár; válogatnak a finom pecsenyékben és csak a friss csapolású sört iszák. A rosszabbak magzatölés miatt bíróság elé kerülnek, vagy utcára tessik ki ártatlan kisdedeiket. A legrosszabbak megölik a már megszületett magzatot. Különösen rosszak a viszonyok a Bácskában.

Véleményünk szerint itt heroikus orvoslás használhatna csak, hogy ezeken a szomorú állapotokon segítve legyen valamiképpen. A bíróság eddig tul enyhén kezelte az ilyen eseteket. A lelketlen anyák 1—2—3 hónappal le rótták büneik büntetését, hogy azután ujult erővel folytassák ledér életmódjukat. Ha ugyan annyi évet kapnának, majd meglátnók nem szünnék-e meg ez olyan mindennapi eset lenni Ezzel a ténykedéssel több célt is el lehetne érni egycsapásra és egy örült problémát megoldanánk: erkölcstelenség szünnék a gyermek gyilkosságok száma kevesednék, és ami most annyi gondot ad az államfőnek — az ország népessége szaporodnék. Mert ez a szigorú büntetés nemcsak a leányanyákra sújtana hanem a törvényes házasságban élő „tisztességes” asszonyokra is, kik állandóan úzik a magzatölést.

Ha a törvény nem nyújt módot súlyosabb megbüntetésükre, akkor változtatni kell azon a törvényen még pedig gyorsan. Ebben a háborús időben minden késlekedés igen sokat árt. B. M.

P. MENICHELLI a Csókos éjszakák és Nősténytigris főszereplőjével

A lélekra bló
Egy főuri asszony életdrám. 3 felv.

A pénzkirály
vigjáték 3 felvonásban.

Szérdán és csütörtökön látható a

Lifka moziban

Kezdeté d. u. 5 és este 8 órakor.

Kezdeté d. u. 5 és este 8 órakor.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyancsak szápadlások nélküli fogak. Foghúzás teljesen érzéstelenítve és fogtömések (plombálások).

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u. Prokes-ház. Telefon 56.

NAPI HIREK.

Üzenet.

Hiába nézek szép hazám feléd
Gyengéd kezem hiába integet
De látni téged — elhagyatva itt —
Szegény hazám s ölelni nem lehet.

Az égen jönnek, mennek fellegek
Üzenni vágyom s bárcsak hallanám,
Hogy mit üzen a bugaci határ...
Hü hitvesem és édes jó anyám.

Te barna felhő! Vidd, e pár szavam;
„Most mit csinál jó nőm és gyerme-
mekem?”

Gondolsz e rám, tanulsz-e kis fiam?
— Mily fájó távol lenni énnekem—

„De meg ne mondd, hogy könnyes a szemem!
Mondd meg, hogy ne sirasson jó anyám.”

... Isten veled vándor, barna felhő
Isten veled szegény magyar hazám!
Csizovszky Sándor.

— Sörét érkezett Szabadkára.
Ulreich Testvérek szabadkai vas-
kereskedő céghez 300 kilogramm
6-os és 8-as vadász sörét érkezett.
Ebből a söréből a rendelet szer-
int megállapított mennyiséggel —
a vadászjegyek alapján — a va-
dászok részesednek.

— A gimnáziumi segítő-egyesület közgyűlése. A Szabadka városi magyar főgimnáziumi szegény tanulókat segítő egyesület évi rendes közgyűlését folyó évi november 25-én (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor a főgimnáziumi épület tanácskozó termében (földszint, jobbra) tartja, melyre az egyesület alapító, rendes és pártoló tagjait meghívom — Szabadka, 1917. november 21. Haverda Mátyás, egyesületi alelnök.

— Ertesítjük a kath. leánykör (patronage) tagjait, hogy rendes vasárnap délutáni összejöveteleinket f. hó 25-én délután 3 órakor kezdjük meg új helyiségünkben: Bezeredy-féle házban Rákóczi-utca 26. sz. A tagok minél számosabb megjelenését kérjük Az előjáróság.

— Az alkalmatlanok bevonulása. November 27-én újabb berukkolás lesz. A novemberi ujoncok nem mennek nótaszóval, virágos kalappal s talán nem is valami felemelő látvány lesz végig tekinteni az új katonák során. Hét nyolc sorozást és száz felülvizsgálatot megjárta untauglichok vonulnak be. hogy fegyvernélküli helyi szolgálatot teljesítsenek. Bizonyára nem a legörvendetesebb meglepetés ez a behívó, a mely 27-iktől fogva katonai fegyver alá kényszeríti azokat az untauglichokat, akiknek nagyrésze csulados, idősebb ember, aki existenciát hagy el s akit család kísér a kaszárnya felé. A behívó ellen majdnem mindenki orvoslást keres. A saját szempontjából mindegyiknek igaza is van, mert bizonyára igen fontos családi és anyagi, sőt egészségi szempontok szólnak amellet, hogy civilfoglalatokódása körében megmaradjon, aki eddig civil volt. A hatóságnak azonban a rendelet parancsával is számolnia kellett s így e kétségtelenül jogos magánérdekeket nem veheti figyelembe. A behívási parancsal szemben sem felmentés, sem halasztás nem kérhető s nem adható s így akik e parancsot megkapták, azoknak 27-én be kell vonulniuk.

— Bácskai kocsisok kitüntetése. A hadrakelt seregnél a király által erre felhatalmazott parancsnokság *Adamkó* József csurogi és *Stogrosic* Vince bácsi illetőségű polgári kocsisoknak az ellenséggel szemben tanúsított kitűnő szolgálatuk elismerésül a vas érdemkeresztet adományozta a vilézségi érem szalagján.

— Jóváhagyták a bérkocsi-szabályrendeletet. A kereskedelemügyi minisztertől ma érkezett egy leirat, mely jóváhagyja még az 1915. év egyik közgyűlésén megtárgyalt bérkocsi-szabályrendeletet. A jóváhagyó leirattal együtt némi módosítással a rendelet is visszaérkezett.

— Jön a cirosör. A Haditermény részvénytársaságnak sikerült annyi ciroktermést biztosítani, a mennyi a sörgyarak egész évi szükségletét fedezi. Lesz hát sör, lesz állandóan friss csapolás, a sörbőségnek azonban elsősorban a sörgyarak örülnek. A cirokból jobb üzlet lesz, mint sör, — ennek is a szegény fogyasztók iszszák meg a levét.

— A tisztviselők lisztje. Mozgalmas választmányi ülést tartott tegnap este a szabadkai Tisztviselő Otthon. Mindenkit nagyon közlelő érintett az az igen fontos kérdés, mi lesz a Tumbászmalommal és a Tisztviselő-Otthon tagjainak ott elhelyezett s őrlésre váró gabonájával. *Ulah* Ferenc táblabíró, elnök, megnyugtatta a tagokat, hogy amennyit lehetett, ő megtett mindent a gabona biztosítása érdekében. Egyébiránt a ma megtartandó tárgyaláson fog kitűnni *Brestyánszky* Miklós dr. rendőrőrkapitány előtt, milyen szabálytalanságok történtek a malomban és minő eljárást kell fogantatítani a malomban levő gabona és lisztmennyiséggel szemben. A hatóság emberei azonban máris kijelentették, hogy a legmesszebb menő tekintettel lesznek a tisztviselőkre, akik a legnagyobb valószínűség szerint megkapják gabonájukat vagy lisztjüket. Az ülésen még tagfölvétel és egyéb kisebb kérdések megvitatása szerepelt.

— Szabadkai nyugdíjasok burgonyája és káposztája. A vasutasnyugdíjasokat ezuton felhívják, hogy a városi közlelmzési hivataltól beszerzett burgonyabevásárlási engedélyeket, a beszerzendő mennyiség megállapítása végett a Nyugdíjasok Orsz. Szövetsége szabadkai fiókirodájának helyiségeiben (Czener Andornénál, Damjanics-utca 12 szám) f. hó 27-éig adják be. Azonkívül értesítjük őket, hogy 20 ezer kilogramm káposzta kiosztása is megkezdődött.

— A hadsereg széna- és szalma rekvirálása. Több oldalról felmerült panaszra kijelenti a földművelésügyi miniszter, hogy a közös hadügyminiszteriumtól vett hivatalos értesülése szerint egész Magyarország területén levő összes katonai intendaturák sürgősen utasították hogy a katonai uton történt széna és szalma rekvirálást azonnal szüntessék be. A hadsereg részére ezentul szállítandó takarmánymennyiségek igénybevétele kizárólag a közigazgatási hatóságok útján a Takarmányforgalmi r.-t. közbejötté mellett fog történni. Intézkedés történt egyuttal aziránt is, hogy a lerekvirált

és ki nem fizetett széna és szalma utáni differenciák 30 napon belül a katonaság részéről kifizettesse-
nek.

— A falusi feminizmus. A magyar feministák egyik temperamentumos apostola, egy igen buzgó, szemüveges hölgy nemrégiben bejárta a Bácskát és csinálta a propagandát. A Népkörben végighal-
gatta a szónoklatot Kóvács Ambrus gazda is. De a beszéd olyan szép volt, hogy egy szót sem értett belőle. Ezért külön előadást kért a maga számára a női apostoltól.

— Instálom, ifiasszony, a jó pap is holtig tanul. Tessék nekem megmagyarázni, hogy mi is hát az a feminizmus!

A női szónok úgy látta, hogy itt nagyon is népszerű nyelven kell magyarázni.

— Hát, urambátyám, a feminizmus lényege az, hogy a kedves feleségének is éppen annyi joga legyen, mint urambátyámnak.

Ambrus gazda csóválta a fejét.
— Nem hiszem, hogy az én feleségem ilyen kevéssel beérné.

Közgazdaság.

Fizetéseképtelenség. A Bukvits Testvérek vb. kereskedőcég hitelezőire nem jut kvóta.

Hogyan drágítják a káposztát? A kereskedők már hónapokkal ezelőtt megvették a fejes-káposztát maximális áron: 40 K-n. Most pedig ugyanezen az áron elrekvirálják az árut, noha a kereskedők fizették a jutalékot és egyéb költséget, valamint a kamatot. A hivatalos kereskedővel szemben tehát a legkiméleltlenebben járnak el. Dédelgetik ellenben az alkalmi kereskedőt, aki ilyen vagy olyan protekció révén „Zöldségközpon-
bizományosok” lett, aki soha sem volt kereskedő, soha fejes-káposztát nem látott és akinek egész üzleti tőkéje egy irókészletből áll. Ez a háborus kereskedő minden héten háromszor tart irodaórárt 11—12 ig és kiállít néhány száz darab szállítási blakettát, amelynek kitöltéséért vagyononként 160 K-át kap, tehát többet, mint a mennyibe a béke idején az egész káposzta került. A konzervgyáros azonban nemcsak a provizórt fizeti, hanem amikor a savanyított káposztát elküldi, megint elmege az igazolvány-kereskedőhöz és újabb 372 K-át kénytelen leszurkolni. Így lesz aztán mindig drágább a káposzta.

Mozgófényképszínház.

LIFKA MOZI HETI MŰSORA

Szerda—csütörtök: P. Menichelli első felléptével: *A lélekabló* egy asszony drámája 4 felv.

Péntek—szombat—vasárnap: *A feleskei nótárius* vigj. 4 felv.

Hétfő—kedd—szerda: Még soh' sem látott film attrakció! Legyen világosság! A nemi élet szociális problémája 5 felv.

KORZÓ MOZI MŰSORA:

— Aranyfűst. Gunnar Tolnás. A Nordisk-ujdonságok legértékesebbjét, Gunnar Tolnás rekvirált finom és művészi produkcióját, az „Aranyfűst” színészregényt mutatja be pénteken délután és este a Korzó-Mozi. Tolnás első filmje a meg-

kapóan szép alakítás erejével rendkívül nagy sikert aratott Budapesten és a kedvenc művész méltán lép fel Psilander utódjaként. A film felvételei elragadó hatást keltenek. A darab színrekerül még szombaton és vasárnap.

Ma csütörtökön *Raskolnikov* (Bűn és bűnhődés). Dostoljevskij szenzációs regénye.

Péntek—vasárnap: *Gunnar Tolnás* a Nordisk-filmgyár új Psilanderjének első fellépte: *Arany fűst*. Nagy sikert aratott ujdonság. Színész történet, drámai színjáték.

Hétfő—kedd: *Vengerkák*. Pásztor Árpád kitűnő színműve. Főszereplők: *Lenkeffy Ica* és *Törzs Jenő*.

Árverési hirdetmény.

Az Osztóics János és neje szül. Zuzuk Teréz-féle polgári alapítványhoz tartozó u. n. Kralyicszántóföldek f. évi december hó 16 án d. u. 2 órakor a helybeli gör. kel. szerb egyházközség hivatalos helyiségében az 1918. évi október hó 1-től kezdődő, hat egymás után következő gazdasági évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adatni. A haszonbérbe adandó földek: Györgyén-pusztán egy tagban levő 142, 651/2000 lánca a rajta levő gazdasági épületekkel, ugyanott külön egy tagban 20 lánca és a tuki ugarokban egy tagban levő 6 lánca. Írásbeli ajánlatok előirt bánatpénzzel csak az árverés megkezdéséig fogadhatnak el.

Részletes árverési feltételek alulírott nál minden vasárnap, hétfő, szerda és péntek délelőtt 8—10 óra között megtekinthetők.

Szabadka, 1917 nov. 20.

Szviresevics Bogdán
vagyonkezelő igazgató.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint azövetkezett könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Korzó Mozi

műsora.

Hétfő—csütörtökig:

Raskolikov

(Bűn és bűnhődés.)
Dostoljevskij nagyszerű regénye, 4 felvonásban.
Filmre átdolgozta:
Pakots József.

Ujdonságok slágere

Előadások kezdete d. u. 5 és 8-kor.

44. Novemb. 23.

